

GEWONE ZITTING 2023-2024

14 MAART 2024

**BRUSSELS
HOOFDSTEDELIJK PARLEMENT**

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

**betreffende de verlenging van de
geldigheidsduur van vervoersbewijzen van de
Maatschappij voor Intercommunaal Vervoer
te Brussel (MIVB) van 60 tot 90 minuten**

(ingediend door de heer Emmanuel DE BOCK (FR))

Toelichting

Vele Brusselaars en bezoekers verplaatsen zich hoofdzakelijk via het MIVB-net. De Brusselse openbare vervoersmaatschappij is ook de belangrijkste Belgische maatschappij voor stedelijk openbaar vervoer, die alle Brusselse gemeenten en 11 randgemeenten bedient.

Volgens de statistieken werd in 2022 op het hele MIVB-net 21.568.259,37 euro gegenereerd en werden er in 2022 9.600.000 vervoersbewijzen verkocht, inclusief EMV-betalingen, d.w.z. betalingen die rechtstreeks met de kredietkaart aan het valideertoestel gebeuren, abonnementen niet inbegrepen.

Een vervoersbewijs voor een enkele reis is slechts 60 minuten geldig.

Vele reizigers, die geen gebruik kunnen maken van de tarieven voor studenten of 65-plussers, hebben echter geen abonnement, aangezien de prijs voor een jaarabonnement voor sommige gezinnen een te grote hap uit het budget is.

Helaas is het niet mogelijk om zich van de ene kant van Brussel naar de andere te verplaatsen binnen de toegestane 60 minuten, vooral wanneer er problemen opduiken die de reisduur verlengen (verkeershinder, verkeersongeval waardoor een tram vaststaat, omlleidingen, betogingen, afgesloten straten, werken enz.).

SESSION ORDINAIRE 2023-2024

14 MARS 2024

**PARLEMENT DE LA RÉGION
DE BRUXELLES-CAPITALE**

PROPOSITION DE RÉOLUTION

**relative à l'allongement de la durée de
validité du ticket de la Société des
Transports Intercommunaux de Bruxelles
(STIB) de 60 à 90 minutes**

(déposée par M. Emmanuel DE BOCK (FR))

Développements

La STIB est le principal moyen de déplacement de nombreux Bruxellois et visiteurs, et la première compagnie belge de transports publics urbains desservant l'ensemble des communes du territoire bruxellois et 11 communes de la périphérie.

Ainsi, selon les statistiques du service datant de 2022, ce sont 21.568.259,37 euros qui ont été générés sur l'ensemble du réseau de la STIB, et 9.600.000 titres à la prestation vendus en 2022, incluant également les paiements EMV, c'est-à-dire ceux directement effectués avec la carte de crédit sur le valideur, mais sans compter les abonnements.

Le temps d'utilisation d'un billet simple n'est que d'une heure ou 60 minutes.

Or, de nombreuses personnes ne bénéficient pas des prix étudiants ou des avantages 65+ et n'ont pas d'abonnement, vu le prix annuel qui peut rester élevé pour certaines familles.

Et malheureusement, il n'est pas possible de joindre les deux bouts de Bruxelles dans le délai imparti des 60 premières minutes, surtout lorsqu'il y a des difficultés ponctuelles qui viennent rallonger le trajet (interruption du trafic, accident de la route bloquant un tram, déviations, manifestations, chaussées fermées, travaux...).

Gemiddeld wordt de reistijd van de ene kant van Brussel naar de andere, van Ukkel naar het gemeentehuis in Schaarbeek rond 8.00 uur 's ochtends bijvoorbeeld, geschat op 1 uur en 13 minuten^[1], maar wordt daarbij geen rekening gehouden met onverwachte moeilijkheden onderweg (vertraagde aansluitingen, vertragingen, incidenten/ongevallen, verkeershinder enz.), wandeltijden tussen haltes die sterk variëren van persoon tot persoon, of zelfs bezoekers die niet goed weten welk traject ze moeten volgen. Wetende dat het vervoersbewijs slechts een uur geldig is, zal de reiziger meer stress ervaren, en zal hij het zonde vinden om voor een nieuw ticket met een geldigheidsduur van een uur te betalen voor een zeer kort traject. Het vervoersbewijs kan overigens nadien niet meer worden gebruikt, omdat de geldigheidsduur ongetwijfeld al zal zijn verstreken.

Voor de MIVB-gebruikers is dit nu nog belangrijker, aangezien ze de voorbije maanden te maken hebben gehad met talrijke storingen op de verschillende lijnen^[2].

Er bestaan voldoende voorbeelden van trajecten die langer dan een uur duren in Brussel: het traject van Sint-Agatha-Berchem naar Homborch (Ukkel) duurt tot 1 uur 20 minuten^[3]; het traject van Oudergem naar Solvay Neder-Over-Heembeek, 1 uur 38 minuten^[4]; het traject van Watermaal-Bosvoorde naar het Atomium, 1 uur 23 minuten^[5].

De reistijden kunnen nog meer verschillen, afhankelijk van het tijdstip van de dag waarop men het openbaar vervoer neemt, in functie van de spitsuren.

De nochtans niet zo verre verplaatsing van het Atomium naar Haren, of het traject van Vorst-Nationaal naar Haren, het traject van BLOSO Oudergem naar Ukkel, of het traject van Anderlecht naar Haren, kan tot 1 uur en 20 minuten duren. De hoofdprijs is zonder twijfel voor het traject van Homborch (Ukkel) naar de kantoren van Solvay in Neder-Over-Heembeek, dat tot 1 uur en 50 minuten kan oplopen ...^[6]

Met dit voorstel wordt ook de gelijke behandeling tussen Brusselse gebruikers beoogd, aangezien vandaag de dag niet alle gebruikers van hetzelfde aanbod genieten, om binnen het uur de stad te doorkruisen om naar het werk, een privéafspraak of een sport- of cultuurevenement te gaan.

Een verlenging van de geldigheidsduur tot 90 minuten zou ten goede komen aan alle dagelijkse gebruikers, zowel aan zij die korte trajecten moeten afleggen, als aan gelegenheidsreizigers.

[1] [Afbeelding 2](#).

[2] *Le Soir* van 8 maart, 15 mei, 15 juni, 29 september, 15 november, 11 et 13 december 2023, 3, 17 en 19 januari 2024; *La Libre* van 28 april 2023; *BXI* van 1 juni 2023; *La DH Les Sports* van 17 juni en 26 december 2023 en *Le Vif* van 18 januari 2024.

[3] [Afbeelding 1](#).

[4] [Afbeelding 3](#).

[5] [Afbeelding 4](#).

[6] [Afbeeldingen 5 t.e.m. 11](#).

En termes de temps moyen, d'un bout à l'autre de Bruxelles, en partance d'Uccle vers l'hôtel communal de Schaarbeek vers 8h du matin, le trajet est estimé à 1h13^[1] mais c'est sans compter les éventuels contretemps qui pourraient arriver sur le trajet (retards de correspondance, ralentissements, incidents/accidents, embarras de circulation, etc), les temps de marche entre les arrêts qui varient très fort selon les personnes, ou même des visiteurs hésitant sur le trajet à suivre. Sachant que la durée d'utilisation est d'une heure, le voyageur aura donc tendance à être plus stressé, et sera vraiment contrarié de devoir repayer un ticket d'une heure pour un très court tronçon, qui de surcroît ne pourra même pas être réutilisé plus tard, la durée de validité ayant sans doute déjà expiré.

C'est d'autant plus important que ces derniers mois, les usagers de la STIB ont vécu de nombreuses perturbations sur les différentes lignes^[2].

Les exemples de trajets de plus d'une heure dans Bruxelles sont nombreux: le trajet de Berchem Sainte-Agathe vers Homborch (Uccle) dure jusqu'à 1h20^[3]; le trajet d'Auderghem vers Solvay Neder-Over-Heembeek, 1h38^[4] ou encore celui de Watermael-Boitsfort à l'Atomium, 1h23^[5].

Et les trajets peuvent encore varier en fonction de l'heure à laquelle les personnes prennent les transports, suivant les heures de pointe.

Le trajet pourtant proche entre l'Atomium et Haren, ou encore de Forest-National à Haren, le trajet entre l'ADEPS d'Auderghem et Uccle, le trajet entre Anderlecht et Haren, peuvent prendre jusqu'à 1h20. La palme revenant sans conteste au trajet entre Homborch (Uccle) et les bureaux de Solvay à Neder-Over-Heembeek, où le trajet peut prendre jusqu'à 1h50...^[6]

La présente proposition vise également à renforcer l'égalité de traitement entre usagers bruxellois dès lors qu'aujourd'hui, tous les usagers ne bénéficient pas de la même offre leur permettant de traverser la ville pour se rendre au travail, à un rendez-vous privé, ou à un événement sportif ou culturel, dans la même heure de trajet.

L'allongement à 90 minutes pourrait profiter à tous les utilisateurs quotidiens, autant aux personnes qui doivent se déplacer pour faire de petits trajets qu'aux voyageurs occasionnels.

[1] [Figure 2](#).

[2] *Le Soir* des 8 mars, 15 mai, 15 juin, 29 septembre, 15 novembre, 11 et 13 décembre 2023, 3, 17 et 19 janvier 2024; *La Libre* du 28 avril 2023; *BXI* du 1er juin 2023; *La DH Les Sports* des 17 juin et 26 décembre 2023 et *Le Vif* du 18 janvier 2024.

[3] [Figure 1](#).

[4] [Figure 3](#).

[5] [Figure 4](#).

[6] [Figures 5 à 11](#).

De prijs van een ticket voor een enkele reis bedraagt momenteel 2,10 euro via contactloze betaling en 2,60 euro in een verkooppunt, voor dezelfde geldigheidsduur van een uur.

Men zou er goed aan doen zich aan te passen aan de Brusselse mobiliteitsrealiteit en dezelfde ticketprijs te hanteren (2,10 euro of 2,60 euro). Het zou goed zijn dat men het vervoersaanbod tegen die prijs uitbreidt tot 90 minuten, naar analogie met de geldigheidsduur die in andere hoofdsteden en grote Europese steden wordt aangeboden. In Wenen is de geldigheidsduur voor een rechtstreekse, ononderbroken reis bijvoorbeeld 80 minuten^[7]. In Parijs heeft de RATP de geldigheidsduur van een vervoersbewijs voor een enkele reis voor gelegenheidsreizigers al verhoogd tot 1 uur 30 minuten voor verplaatsingen op het volledige Parijse netwerk tegen de minimumprijs van 2,15 euro^[8]. In Barcelona heeft vervoersmaatschappij TMB de maximale geldigheidsduur van het vervoersbewijs voor een enkele reis zelfs opgetrokken tot 2 uur voor bus en metro tegen de prijs van 2,55 euro^[9], net als Berlijn^[10].

Dagelijkse gebruikers van vervoersbewijzen voor een enkele reis betalen verhoudingsgewijs meer voor hun verplaatsingen dan abonneementhouders, die minstens de helft minder betalen. Het zou dus oneerlijk en onevenredig zijn om de reizigers die al het meeste betalen voor het gebruik van het MIVB-net, een tweede ticket te doen aankopen.

Anderzijds, als, zoals de MIVB aangeeft, het aantal personen dat mogelijk betrokken is als "marginaal" wordt beschouwd, dan zou het volkomen cynisch zijn van de MIVB om de mogelijkheid open te houden om die "marginalen", die de pech hebben meerdere aansluitingen te moeten nemen om de stad te doorkruisen, twee vervoersbewijzen te doen betalen. Heeft de MIVB de inkomsten zo hard nodig dat ze de geldigheidsduur van het ticket voor een enkele reis niet kan wijzigen? Tot slot, als het om minder dan 10 % van de inkomsten van die gebruikers gaat, zou het dan mogelijk zijn om alle gebruikers van tickets voor een enkele reis gerust te stellen voor een hypothetisch verlies aan inkomsten van minder dan 1 %, wat niet bewezen is, aangezien dit voorstel om de geldigheidsduur te verlengen ook de aantrekkelijkheid van de MIVB en dus haar inkomsten kan verhogen, aangezien elke nieuwe gebruiker geen extra investering in het netwerk en de bestaande lijnen vereist.

Actuellement, le prix d'un ticket simple est de 2,10 euros sur le valideur sans contact et de 2,60 euros en point de vente, pour la même durée d'une heure.

Il serait judicieux de pouvoir actualiser la réalité de la mobilité bruxelloise au prix du ticket actuel (2,10 euros ou 2,60 euros), de rallonger à 90 minutes l'offre de transports pour ce prix, et de s'aligner sur la durée de trajet offerte dans d'autres capitales et grandes villes européennes. Ainsi à Vienne, c'est 80 minutes pour un trajet direct sans interruption^[7]. À Paris, la RATP a déjà fait passer son utilisation du ticket unique pour voyageurs occasionnels à 1h30 pour voyager sur l'ensemble du réseau parisien au prix minimal de 2,15 euros^[8], et à Barcelone, la société TMB a même augmenté la durée maximale du ticket unique à 2 heures dans le bus et le métro pour 2,55 euros^[9], tout comme Berlin^[10].

Les usagers quotidiens des tickets uniques sont ceux qui paient proportionnellement le plus leur trajet, par rapport aux abonnés dont le coût d'usage est d'au moins la moitié. C'est dire combien il serait totalement injuste et disproportionné de faire payer un double ticket à ceux qui paient déjà le plus cher l'usage de la STIB.

A contrario, si comme l'indique la STIB, le nombre de personnes potentiellement concernées serait «marginal», alors il serait complètement cynique pour la STIB de maintenir cette possibilité de faire payer le double pour ces «marginaux» qui ont la malchance d'avoir plusieurs correspondances pour traverser la ville. La STIB a-t-elle à ce point besoin de recettes pour ne pas modifier la durée de validité de ce ticket unique? Car enfin, si les recettes concernées concernent moins de 10 % des usagers, cela permettrait de rassurer l'ensemble des usagers de tickets individuels pour une perte hypothétique de recettes de moins de 1 %, ce qui n'est pas prouvé, dès lors que cette proposition d'allonger la durée de validité peut aussi renforcer l'attractivité de la STIB et partant ses recettes, puisque tout nouvel usager gagné ne nécessite aucun investissement supplémentaire dans le réseau et les lignes existantes.

[7] https://shop.wienmobil.at/en/products/SINGLE_VIE

[8] <https://www.ratp.fr/titres-et-tarifs/ticket-t>

[9] <https://www.tmb.cat/ca/atencio-al-client/guia-usuari/condicions-us-bitllets>

[10] <https://www.bvg.de/en/subscriptions-and-tickets/all-tickets/#Single%20tickets>

[7] https://shop.wienmobil.at/en/products/SINGLE_VIE

[8] <https://www.ratp.fr/titres-et-tarifs/ticket-t>

[9] <https://www.tmb.cat/ca/atencio-al-client/guia-usuari/condicions-us-bitllets>

[10] <https://www.bvg.de/en/subscriptions-and-tickets/all-tickets/#Single%20tickets>

Op financieel gebied wordt de MIVB er beter van, aangezien de uitbreiding van het vervoersaanbod de aantrekkelijkheid en dus het aantal verkochte vervoersbewijzen verhoogt, waardoor het verschil tussen het openbare aanbod en het particuliere aanbod, dat voornamelijk door de auto wordt belichaamd, groter wordt. Met dit voorstel zou het ook mogelijk zijn om de commerciële fraude in te perken, wanneer een gebruiker, geconfronteerd met het overschrijden van de geldigheidsduur, geneigd zou kunnen zijn om niet te betalen voor het laatste stuk van het traject. Het marginale verlies aan inkomsten zou binnen de huidige inkomsten van de MIVB liggen van alle gebruikers die er meer dan een uur over doen om de stad te doorkruisen en dus twee tickets betalen.

Dat marginale verlies wordt grotendeels gecompenseerd door de voordelen van het voorstel, vooral omdat de meerderheid van de gebruikers een maandelijks of jaarlijks abonnement neemt en de facto onbeperkt kan gebruikmaken van het netwerk. Het huidige voorstel maakt het misschien zelfs mogelijk om van nieuwe gelegenheidsgebruikers toekomstige abonnementhouders te maken.

L'impact financier pour la STIB est bénéfique dès lors que cette augmentation de l'offre de transports augmente son attractivité et donc le nombre de tickets vendus, ce qui augmente le différentiel entre l'offre publique face à l'offre privée incarnée essentiellement par la voiture. La présente proposition permettrait également de diminuer la fraude commerciale lorsqu'un usager, confronté au dépassement de sa validité, pourrait être tenté par ne pas pointer son dernier trajet. La perte marginale de recettes se situerait dans les gains actuels de la STIB à l'égard de tous les usagers qui mettent plus d'une heure pour traverser la ville et consomment deux tickets.

Cette perte marginale est largement compensée par les avantages de la proposition, d'autant que la majorité des usagers sont des abonnés mensuels et annuels qui *de facto* peuvent utiliser le réseau sans restriction. L'actuelle proposition va même permettre de convertir de nouveaux usagers ponctuels, les transformant, pourquoi pas, en futurs abonnés.

Emmanuel DE BOCK (FR)

VOORSTEL VAN RESOLUTIE**betreffende de verlenging van de geldigheidsduur van vervoersbewijzen van de Maatschappij voor Intercommunale Vervoer te Brussel (MIVB) van 60 tot 90 minuten**

Het Brussels Hoofdstedelijk Parlement,

Gelet op het belang van openbare mobiliteit en het geïntegreerde vervoersaanbod van de MIVB;

Gelet op de huidige geldigheidsduur van 60 minuten voor de gebruikers van een vervoersbewijs;

Gelet op het feit dat het openbaarvervoersaanbod niet alle Brusselaars in staat stelt om binnen het uur de stad te doorkruisen om naar het werk te gaan of naar een privéafpraak, of een sport- of cultuurevenement;

Gelet op onverwachte situaties, zoals werken, omleidingen, betogingen, die dagelijks voor vertragingen zorgen, waardoor de verplaatsing niet altijd binnen de geldigheidsduur van het vervoersbewijs kan worden afgelegd;

Gelet op het vergelijkbare aanbod tot 90 minuten in hoofdsteden zoals Wenen, Parijs, Barcelona, Berlijn;

Gelet op het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 7 december 2023 houdende de prijzen voor het vervoer van reizigers op het net van het stads- en streekvervoer van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest;

Gelet op de belofte van de MIVB aan haar gebruikers om het net te verbeteren en rekening te houden met de mening van de reizigers;

Verzoekt de Brusselse Hoofdstedelijke Regering:

- de geldigheidsduur van een standaard MIVB-ticket van 1 uur (60 minuten) te verlengen tot een duur van 1 uur en 30 minuten (90 minuten);

PROPOSITION DE RÉOLUTION**relative à l'allongement de la durée de validité du ticket de la Société des Transports Intercommunaux de Bruxelles (STIB), de 60 à 90 minutes**

Le Parlement de la Région de Bruxelles-Capitale,

Vu l'enjeu que constitue la mobilité publique et l'offre de transports intégrée offerte par la STIB;

Vu la durée d'utilisation actuelle de 60 minutes d'un billet pour les usagers;

Vu l'offre de transports publics ne permettant pas à tous les Bruxellois de traverser la ville, de se rendre au travail, à un rendez-vous privé ou à un événement sportif ou culturel, dans la même heure de trajet;

Vu les contretemps quotidiens, travaux, déviations, manifestations, qui induisent des retards ne permettant pas toujours d'effectuer son trajet dans l'heure de validité du ticket;

Vu l'offre comparative allant jusqu'à 90 minutes de capitales telles que Vienne, Paris, Barcelone, Berlin;

Vu l'arrêté du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale du 7 décembre 2023 portant les prix du transport des voyageurs sur le réseau des transports urbains et régionaux de la Région de Bruxelles-Capitale;

Considérant l'engagement de la STIB auprès de ses utilisateurs afin d'améliorer le réseau, et de prendre en compte les avis des voyageurs;

Demande au Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale:

- d'allonger la durée de validité du ticket standard de la STIB de 1 heure (60 minutes) à 1 heure 30 (90 minutes).

Emmanuel DE BOCK (FR)